Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
TAMARA ĆAPETA
της 21ης Μαρτίου 2024[1]

Υπόθεση C-224/23 P

Penya Barça Lyon: Plus que des supporters (PBL),
Issam Abdelmouine
κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής

«Αίτηση αναιρέσεως – Κρατική ενίσχυση – Εικαζόμενη ενίσχυση υπέρ της Paris Saint-German FC – Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1589 – Άρθρο 1, στοιχείο η΄ – Άρθρο 24, παράγραφος 2 – Έννοια του "ενδιαφερόμενου μέρους" – Περιεχόμενο της έννοιας του "συμφέροντος" προσώπου, επιχείρησης ή ένωσης επιχειρήσεων – Απαίτηση αιτιώδους συνάφειας μεταξύ των συμφερόντων των ως άνω μερών και της χορήγησης της ενίσχυσης)

I. Εισαγωγή

1. Ο Issaam Abdelmouine είναι δηλωμένος οπαδός της FC Barcelona και «socio» (μέλος) της εν λόγω ποδοσφαιρικής ομάδας. Από κοινού με την Penya Barça Lyon: Plus que des supporters (στο εξής: PBL), γαλλική ένωση οπαδών ποδοσφαίρου της FC Barcelona, υπέβαλε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή καταγγελία περί χορηγήσεως παράνομης κρατικής ενίσχυσης από τη Γαλλία με τη μορφή της μη εφαρμογής ορισμένων κανόνων της ένωσης ευρωπαϊκών ποδοσφαιρικών ομοσπονδιών (στο εξής: UEFA) σχετικά με το οικονομικό ευ αγωνίζεσθαι. Υποστήριξε ότι η εν λόγω μη εφαρμογή έδωσε τη δυνατότητα στην Paris Saint-Germain FC για τη μεταγραφή του Lionel Messi από την FC Barcelona.

2. Η Επιτροπή απάντησε στην εν λόγω καταγγελία με επιστολή στην οποία διευκρίνισε ότι η εν λόγω αλληλογραφία δεν μπορούσε να θεωρηθεί ως «επίσημη καταγγελία»[2], δεδομένου ότι ο I. Abdelmouine δεν είχε την ιδιότητα του «ενδιαφερόμενου μέρους», κατά την έννοια του διαδικαστικού κανονισμού[3].

[1] Γλώσσα του πρωτοτύπου: η αγγλική.

[2] Επιθυμώ να τονίσω εξαρχής ότι η εν λόγω έννοια δεν περιλαμβάνεται στον διαδικαστικό κανονισμό.

[3] Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1589 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2015, περί λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του άρθρου 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ 2015, L 248, σ. 9) (στο εξής: διαδικαστικός κανονισμός), άρθρο 1, στοιχείο η΄.

3. Με την απόφαση της 8ης Φεβρουαρίου 2023 στην υπόθεση PBL και WA κατά Επιτροπής (T-538/21, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2023:53) (στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), η οποία εκδόθηκε επί προσφυγής ακυρώσεως που ασκήθηκε κατά της ως άνω επιστολής, το Γενικό Δικαστήριο επικύρωσε τη θέση της Επιτροπής ότι ο I. Abdelmouine δεν μπορούσε να αναγνωριστεί ως «ενδιαφερόμενο μέρος», κατά την έννοια του διαδικαστικού κανονισμού.

4. Με την υπό κρίση αναίρεση, το Δικαστήριο καλείται να αποσαφηνίσει τις απαιτήσεις που διέπουν την έννοια του «ενδιαφερόμενου μέρους» για τους σκοπούς της διαδικασίας καταγγελιών σχετικά με κρατικές ενισχύσεις.

II. Το ιστορικό της διαφοράς

A. Η καταγγελία στην Επιτροπή και η επίμαχη επιστολή

5. Τα πραγματικά περιστατικά και το νομικό υπόβαθρο που σχετίζονται με την υπό κρίση αναίρεση συνοψίζονται ως εξής.

6. Στις 8 Αυγούστου 2021, η FC Barcelona ανακοίνωσε τη μεταγραφή του Lionel Messi στην Paris Saint-Germain FC.

7. Την ίδια ημέρα, ο I. Abdelmouine υπέβαλε στην Επιτροπή καταγγελία σχετικά με εικαζόμενη παράνομη κρατική ενίσχυση προς την Paris Saint-Germain FC από τη Ligue de Football Professionnel (γαλλικό επαγγελματικό ποδοσφαιρικό όμιλο) και τη σχετική εποπτική διοικητική αρχή, ενίσχυση η οποία χορηγήθηκε, όπως ο ίδιος ισχυρίστηκε, με τη μορφή προσωρινής αναστολής της εφαρμογής από τη Fédération française de football (γαλλική ομοσπονδία ποδοσφαίρου) του κανονισμού της UEFA για τη χορήγηση αδειών στα σωματεία και τους ίσους όρους ανταγωνισμού στον χρηματοπιστωτικό τομέα (στο εξής: κανόνες οικονομικού ευ αγωνίζεσθαι) [4].

8. Σύμφωνα με τον I. Abdelmouine, η εν λόγω απόφαση περί μη εφαρμογής των κανόνων είχε ως αποτέλεσμα τη στρέβλωση των κανόνων που εφαρμόζουν οι φορείς επαγγελματικού ποδοσφαίρου στην Ισπανία και τη Γαλλία, γεγονός που επηρέασε τον ανταγωνισμό και έδωσε στην Paris Saint-Germain FC τη δυνατότητα να προσλάβει τον Lionel Messi.

9. Η Επιτροπή, με την από 1 Σεπτεμβρίου 2021 επιστολή της, απάντησε στην καταγγελία του I. Abdelmouine (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση [5]).

10. Το οικείο απόσπασμα της προσβαλλόμενης απόφασης έχει ως εξής:

«Σύμφωνα με το άρθρο 24, παράγραφος 2, του [διαδικαστικού κανονισμού], οι επίσημες καταγγελίες μπορούν να υποβληθούν μόνο από τα ενδιαφερόμενα μέρη. Ενδιαφερόμενο μέρος είναι κάθε κράτος μέλος και κάθε πρόσωπο, επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων των οποίων τα συμφέροντα μπορεί να θιγούν από τη χορήγηση μιας ενίσχυσης, και ιδίως ο δικαιούχος της ενίσχυσης, οι ανταγωνιστικές επιχειρήσεις και οι επαγγελματικές ενώσεις [...]

[4] Ο κανονισμός της UEFA για τη χορήγηση αδειών στα σωματεία και τους ίσους όρους ανταγωνισμού στον χρηματοπιστωτικό τομέα είναι διαθέσιμος στη διεύθυνση: https://documents.uefa.com/v/u/MFxeqLNKelkYyh5JSafuhg.

[5] Το εν λόγω έγγραφο έχει καταχωριστεί ως COMP.C.4/AH/mdr 2021(092342).

Έχετε υποβάλει την καταγγελία στο όνομα μέλους (socio) της [FC Barcelona]. Το μέλος δεν συνιστά ούτε ανταγωνιστή της Paris Saint-Germain FC ούτε εμπορική ένωση. Καίτοι ο ορισμός του "ενδιαφερόμενου μέρους" δεν περιορίζεται μόνο στους ανταγωνιστές του δικαιούχου της ενίσχυσης, εντούτοις, τα καθαρώς γενικά ή έμμεσα συμφέροντα ενός προσώπου σε κάποιο μέτρο δεν προσδίδουν στο εν λόγω πρόσωπο την ιδιότητα του ενδιαφερόμενου μέρους, καθώς τα στοιχεία αυτά δεν αποκαλύπτουν πραγματική επιρροή στην κατάστασή του. Για παράδειγμα, η ιδιότητα του μετόχου της εταιρείας που ανταγωνίζεται δικαιούχο ενίσχυσης δεν γεννά υπέρ του εν λόγω προσώπου ίδιο αυτοτελές έννομο συμφέρον διαφορετικό από εκείνο της οικείας εταιρείας. Ο μέτοχος μπορεί να υπερασπιστεί τα συμφέροντά του σε σχέση με το επίμαχο μέτρο μόνο όταν ασκεί τα δικαιώματά του ως μέλος της επιχείρησης, η οποία μπορεί να έχει η ίδια δικαίωμα να υποβάλει καταγγελία. Η ιδιότητα του ενδιαφερόμενου μέρους δεν επεκτείνεται σε όλα τα πρόσωπα που ενδέχεται να θιγούν από τη μείωση του ετήσιου καθαρού κέρδους ή της ζημίας μιας επιχείρησης. Η κατάσταση των μελών ("socios") της [FC Barcelona] η οποία έχει συσταθεί ως μη κερδοσκοπική ένωση, είναι παρόμοια, από αυτή την άποψη, με εκείνη των μετόχων μιας εταιρείας, καθώς τα εν λόγω μέλη μπορούν να προβάλουν μόνο έμμεσο συμφέρον στο επίμαχο μέτρο, μέσω [της FC Barcelona].

Δεδομένου ότι δεν πληροίτε τις προϋποθέσεις του ενδιαφερόμενου μέρους, η υποβολή από μέρους σας δεν μπορεί να θεωρηθεί ως επίσημη καταγγελία κατά την έννοια του άρθρου 24, παράγραφος 2, του [διαδικαστικού κανονισμού]».

Β. Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

11. Ο I. Abdelmouine και η PBL (από κοινού, στο εξής: αναιρεσείοντες), με το από 2 Σεπτεμβρίου 2021 δικόγραφο, άσκησαν προσφυγή, δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

12. Με την προσφυγή αυτή, οι αναιρεσείοντες ζήτησαν την ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης καθώς και να υποχρεωθεί η Επιτροπή, μεταξύ άλλων, να κινήσει έρευνα κατά της Γαλλίας για παράνομη κρατική ενίσχυση προς την Paris Saint-Germain FC στο πλαίσιο των εθνικών και ευρωπαϊκών διοργανώσεων [6].

13. Ο μοναδικός λόγος ακυρώσεως που προβλήθηκε πρωτοδίκως αφορούσε παράβαση του άρθρου 1, στοιχείο η', του διαδικαστικού κανονισμού. Στο πλαίσιο αυτό, οι αναιρεσείοντες υποστήριξαν επίσης ότι η Επιτροπή κακώς εξομοίωσε την ιδιότητα του «socio» με εκείνη του μετόχου και, ως εκ τούτου, κατέληξε σε εσφαλμένη ερμηνεία της έννοιας του «ενδιαφερόμενου μέρους» [7].

14. Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο κήρυξε, κατ' αρχάς, την προσφυγή ακυρώσεως απαράδεκτη καθόσον ασκήθηκε από την PBL, δεδομένου ότι δεν υπήρχαν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι η καταγγελία είχε υποβληθεί επίσης για λογαριασμό του εν λόγω διαδίκου [8].

15. Δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε τους τέσσερις τύπους συμφερόντων που προέβαλε ο I. Abdelmouine, ήτοι i) το άμεσο περιουσιακό συμφέρον σε σχέση με την οικονομική κατάσταση της FC Barcelona· ii) το συμφέρον με βάση τις αξίες του ποδοσφαίρου και την υπεράσπιση του

6 Αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση (σκέψη 7).

7 Αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση (σκέψη 19).

8 Αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση (σκέψεις 17 και 18).

αθλητισμού· iii) τη συνέπεια της στρέβλωσης του ανταγωνισμού στον τρόπο οργάνωσης της FC Barcelona· και iv) το συμφέρον στη διατήρηση των δικαιωμάτων των «socios» σε περίπτωση αλλαγής του καθεστώτος ή της δομής της FC Barcelona.

16. Το Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι κανένα από τα συμφέροντα που επικαλέστηκε ο I. Abdelmouine προς στήριξη της ιδιότητάς του ως «ενδιαφερόμενου μέρους», κατά την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο η′, του διαδικαστικού κανονισμού, δεν μπορούσε να οδηγήσει στην ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης[9].

17. Τρίτον, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε ως αλυσιτελές το επιχείρημα του I. Abdelmouine ότι η ιδιότητά του ως «socio» δεν μπορούσε να εξομοιωθεί με εκείνη του μετόχου εταιρίας. Διευκρίνισε ότι η αναλογία που επιχείρησε η Επιτροπή με την προσβαλλόμενη απόφαση είχε παρεπόμενο χαρακτήρα σε σχέση με τη διαπίστωση ότι ο κ. Abdelmouine δεν ήταν «ενδιαφερόμενο μέρος[10]».

18. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή ακυρώσεως και καταδίκασε τους αναιρεσείοντες στα δικαστικά έξοδα.

III. Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

19. Οι αναιρεσείοντες, με την αίτηση αναιρέσεως που κατέθεσαν στις 11 Απριλίου 2023, ζητούν από το Δικαστήριο να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση στο σύνολό της και να κάνει δεκτά τα αιτήματα που υπέβαλαν πρωτοδίκως στην τελική τους μορφή.

20. Η Επιτροπή, με το υπόμνημα αντικρούσεως που κατατέθηκε στις 14 Ιουλίου 2023, ζητεί από το Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και να καταδικάσει τους αναιρεσείοντες στα δικαστικά έξοδα.

IV. Ανάλυση

21. Η Επιτροπή ενημέρωσε, με την προσβαλλόμενη απόφαση, τον I. Abdelmouine ότι η καταγγελία του δεν μπορούσε να θεωρηθεί ως «επίσημη» καταγγελία κατά την έννοια του άρθρου 24, παράγραφος 2, του διαδικαστικού κανονισμού. Κατά την Επιτροπή, τούτο οφειλόταν στο ότι ο I. Abdelmouine δεν είχε την ιδιότητα του «ενδιαφερομένου», όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 1, στοιχείο η′, του εν λόγω κανονισμού. Ωστόσο, η Επιτροπή, στην προσβαλλόμενη απόφαση, διευκρινίζει επίσης ότι οι πληροφορίες που παρέσχε ο I. Abdelmouine καταχωρίστηκαν ως «γενικές πληροφορίες για την αγορά[11]».

22. Η Επιτροπή δεν διευκρίνισε τις συνέπειες που έχει η άρνησή της να δεχθεί την επίμαχη αλληλογραφία ως «επίσημη» καταγγελία αλλά, μάλλον, ως «γενικές πληροφορίες για την αγορά». Επιπλέον, στην προσβαλλόμενη απόφαση δεν γίνεται λόγος ως προς το αν η Επιτροπή θεωρεί ότι υφίσταται επί του παρόντος (παράνομη) κρατική ενίσχυση ή αν προτίθεται να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας.

[9] Αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση (σκέψεις 28 έως 47).

[10] Αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση (σκέψεις 51 έως 53).

[11] Η εν λόγω έννοια δεν ορίζεται στον διαδικαστικό κανονισμό. Ωστόσο, μνημονεύεται στην αιτιολογική σκέψη 32 του εν λόγω κανονισμού προκειμένου να διευκρινισθούν οι συνέπειες που προκύπτουν από υποβολή καταγγελίας η οποία δεν πληροί τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο έντυπο καταγγελίας: δηλαδή ότι οι εν λόγω πληροφορίες «δεν θα οδηγούν αναγκαία σε αυτεπάγγελτες έρευνες».

23. Επομένως, με την προσφυγή ακυρώσεως, οι αναιρεσείοντες αμφισβήτησαν ουσιαστικά την άρνηση της Επιτροπής να αναγνωρίσει στον I. Abdelmouine την ιδιότητα του «ενδιαφερόμενου μέρους».

24. Κατά τη γνώμη μου, η εν λόγω αμφισβήτηση εγείρει δύο ερωτήματα. Πρώτον, ποιες συνέπειες έχει η εν λόγω άρνηση για τον I. Abdelmouine; Δεύτερον, ήταν αδικαιολόγητη η άρνηση αναγνώρισης στον I. Abdelmouine της ιδιότητας του «ενδιαφερόμενου μέρους»;

25. Θα εξετάσω τα ερωτήματα αυτά διαδοχικά. Προς τον σκοπό αυτό, θα εκθέσω, κατ' αρχάς, εν συντομία τα διαδικαστικά δικαιώματα που αναγνωρίζονται στα «ενδιαφερόμενα μέρη» και εκείνα που χορηγούνται στα πρόσωπα στα οποία δεν έχει αναγνωριστεί η ιδιότητα αυτή (Α). Στη συνέχεια, θα εξετάσω τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για την αναγνώριση της ιδιότητας του «ενδιαφερόμενου μέρους», όπως προβλέπεται στο άρθρο 1, στοιχείο η′, του διαδικαστικού κανονισμού (Β). Τέλος, θα εξετάσω κατά πόσον το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη καθόσον αρνήθηκε να αναγνωρίσει στον I. Abdelmouine την ιδιότητα του «ενδιαφερόμενου μέρους» (Γ).

Α. Διαδικαστικά δικαιώματα των «ενδιαφερόμενων μερών» και των λοιπών προσώπων

26. Η υποχρέωση της Επιτροπής να εξετάζει τις ενισχύσεις που ενδέχεται να θίγουν τον αποτελεσματικό και ανόθευτο ανταγωνισμό μεταξύ επιχειρήσεων (και κρατών μελών) στην εσωτερική αγορά απορρέει άμεσα από τις Συνθήκες.

27. Ως εκ τούτου, οσάκις η Επιτροπή λαμβάνει πληροφορίες με βάση τις οποίες εικάζεται πιθανή παράβαση του άρθρου 107 ΣΛΕΕ, θα πρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, να εξετάζει αυτές τις πληροφορίες και να αποφασίζει εάν απαιτούνται περαιτέρω ενέργειες, συμπεριλαμβανομένης της κίνησης της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ[12].

28. Η εν λόγω υποχρέωση προκύπτει ανεξάρτητα από το αν τις επίμαχες πληροφορίες θέτει υπόψη της Επιτροπής το θύμα της στρέβλωσης του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά ή πρόσωπο το οποίο μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει περισσότερο «κοινές» ή «γενικές» ανησυχίες σχετικά με τη χορήγηση εικαζόμενης παράνομης ενίσχυσης.

29. Ταυτόχρονα, το άρθρο 108 ΣΛΕΕ παρέχει στην Επιτροπή αποκλειστική αρμοδιότητα για τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις και προβλέπει ότι ασκεί αυτόν τον ρόλο «σε συνεργασία με τα κράτη μέλη».

[12] Πρβλ. απόφαση της 2ας Απριλίου 1998, Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France (C-367/95 P, EU:C:1998:154, σκέψη 62) (στο εξής: Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France) (στην οποία διευκρινίζεται ότι, καίτοι η Επιτροπή δεν έχει καμία υποχρέωση να συμμετάσχει σε ανταλλαγή με καταγγέλλοντα, εντούτοις, «πρέπει να επισημανθεί επίσης ότι η διαπίστωση αυτή δεν σημαίνει ότι η Επιτροπή δεν έχει υποχρέωση, ενδεχομένως, να διερευνήσει μια καταγγελία βαίνοντας πέραν της απλής εξετάσεως των πραγματικών και νομικών στοιχείων που της γνωστοποίησε ο καταγγέλλων. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή υποχρεούται, χάριν της ορθής εφαρμογής των θεμελιωδών κανόνων της Συνθήκης που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις, να προβαίνει σε επιμελή και αμερόληπτη εξέταση της καταγγελίας, πράγμα που μπορεί να επιβάλει την εξέταση στοιχείων τα οποία δεν επικαλέστηκε ρητώς ο καταγγέλλων». Στο ίδιο πλαίσιο, βλ., επίσης, προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Y. Bot στην υπόθεση Austria v Scheucher – Fleisch κ.λπ. (C-47/10 P, EU:C:2011:373, σημείο 120).

30. Τα ανωτέρω οδήγησαν το Δικαστήριο στο συμπέρασμα ότι η διαδικασία ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων αφορά κατά βάση μόνο την Επιτροπή και τα κράτη μέλη: η έρευνα σχετικά με τη χορήγηση της ενίσχυσης κινείται κατά του κράτους –το οποίο και έχει ως αποδέκτη– και όχι κατά του δικαιούχου της ενίσχυσης ή άλλων θιγόμενων από αυτή μερών [13]

31. Ως εκ τούτου, οι τρίτοι αποκλείονται, κατ' αρχήν, από τη διαδικασία ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων, ιδίως από το προκαταρκτικό της στάδιο, προτού ληφθεί απόφαση σχετικά με το ζήτημα αν πρέπει να κινηθεί διαδικασία έρευνας βάσει του άρθρου 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ.

32. Η εξαίρεση αυτή συνεπάγεται ότι ούτε ο δικαιούχος μέτρου ενίσχυσης ούτε οιαδήποτε άλλη οντότητα που επηρεάζεται από το μέτρο αυτό μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει ιδιαίτερο ρόλο στο προκαταρκτικό στάδιο της διαδικασίας ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 108, παράγραφος 3, ΣΕΕ [14].

33. Μόνο στο στάδιο της επίσημης διαδικασίας έρευνας, η οποία κινείται βάσει του άρθρου 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, έχει γίνει δεκτό ότι οι τρίτοι έχουν ορισμένα διαδικαστικά δικαιώματα. Δεδομένου ότι το εν λόγω στάδιο της διαδικασίας «σκοπό έχει να επιτρέψει στην Επιτροπή να έχει πλήρη πληροφόρηση επί του συνόλου των δεδομένων της υποθέσεως», το όργανο υποχρεούται να παρέχει σε κάθε «ενδιαφερόμενο» μέρος τη δυνατότητα να υποβάλει παρατηρήσεις [15].

34. Ωστόσο, παρά την απορρέουσα από τη Συνθήκη υποχρέωση της Επιτροπής να εξετάζει κάθε πιθανή περίπτωση παράνομης ενίσχυσης, δεν υφίσταντο διαδικαστικά δικαιώματα των ενδιαφερόμενων μερών στο προκαταρκτικό στάδιο.

35. Μόλις το 1998, μετά την έκδοση της απόφασης στην υπόθεση Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, αναγνωρίστηκαν για πρώτη φορά σε τρίτους ορισμένα διαδικαστικά δικαιώματα εκτός του πλαισίου της επίσημης διαδικασίας έρευνας [16].

[13] Πρβλ. αποφάσεις της 2ας Απριλίου 1998, Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France (C-367/95 P, EU:C:1998:154, σκέψη 59), και της 24ης Σεπτεμβρίου 2002, Falck και Acciaierie di Bolzano κατά Επιτροπής (C-74/00 P και C-75/00 P, EU:C:2002:524, σκέψεις 81 και 83).

[14] Βλ., για παράδειγμα, αποφάσεις της 24ης Σεπτεμβρίου 2002, Falck και Acciaierie di Bolzano κατά Επιτροπής (C-74/00 P και C-75/00 P, EU:C:2002:524, σκέψη 83), και της 6ης Οκτωβρίου 2005, Scott κατά Επιτροπής (C-276/03 P, EU:C:2005:590, σκέψη 33). Τούτο ισχύει, μολονότι, όπως διευκρινίζει ο γενικός εισαγγελέας C. O. Lenz στις προτάσεις του στην υπόθεση Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France (C-367/95 P, EU:C:1997:249, σημείο 86), «η Συνθήκη δεν απαγορεύει στην Επιτροπή να προβαίνει σε ακρόαση των ενδιαφερομένων ήδη στο πλαίσιο της προκαταρκτικής διαδικασίας του άρθρου 93, παράγραφος 3».

[15] Βλ. απόφαση της 15ης Ιουνίου 1993, Matra κατά Επιτροπής (C-225/91, EU:C:1993:239, σκέψη 16). Στο ίδιο πλαίσιο, βλ., επίσης, απόφαση της 20ής Μαρτίου 1984, Γερμανία κατά Επιτροπής (84/82, EU:C:1984:117, σκέψεις 11 και 13).

[16] Βλ. απόφαση στην υπόθεση Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France (σκέψεις 45 έως 48).

36. Η εν λόγω απόφαση αποτέλεσε επίσης το έναυσμα, στο πλαίσιο της νομοθετικής διαδικασίας βάσει της οποίας θεσπίστηκε ο κανονισμός 659/1999 [17] (ο οποίος προηγήθηκε του διαδικαστικού κανονισμού) [18], για τη χορήγηση επισήμως στα εν λόγω μέρη του ειδικού δικαιώματος να υποβάλουν καταγγελία στην Επιτροπή για «να ενημερώσ[ουν] την [τελευταία] για τεκμαιρόμενη παράνομη ενίσχυση [19]».

37. Το εν λόγω δικαίωμα καταγγελίας συνοδεύεται από ορισμένα διαδικαστικά δικαιώματα που παρέχονται από τον διαδικαστικό κανονισμό κατά το προκαταρκτικό στάδιο της διαδικασίας.

38. Για παράδειγμα, σε περίπτωση υποβολής καταγγελίας, το άρθρο 24, παράγραφος 2, του διαδικαστικού κανονισμού απαιτεί από την Επιτροπή να επικοινωνεί με τον καταγγέλλοντα. Η απαίτηση αυτή συνεπάγεται ότι, αν η Επιτροπή κρίνει, βάσει των πληροφοριών που παρέχονται με την καταγγελία, ότι δεν υφίστανται, εκ πρώτης όψεως, επαρκείς λόγοι για την κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας, υποχρεούται να ενημερώσει το ενδιαφερόμενο μέρος για την απόφαση αυτή. Η Επιτροπή, αφού γνωστοποιήσει τη θέση της, πρέπει να δώσει περαιτέρω χρόνο στο ενδιαφερόμενο μέρος προκειμένου το τελευταίο να απαντήσει και, ενδεχομένως, να παράσχει πρόσθετες πληροφορίες. Τέλος, η Επιτροπή υποχρεούται να αποστείλει στο «ενδιαφερόμενο μέρος» αντίγραφο της απόφασης για υπόθεση που αφορά το αντικείμενο της καταγγελίας.

39. Τα εν λόγω δικαιώματα ενισχύθηκαν περαιτέρω στη νομολογία.

40. Ως εκ τούτου, ιδίως στην περίπτωση που η Επιτροπή αποφασίζει να μην κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας που προβλέπεται στο άρθρο 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, διότι εκτιμά ότι το μέτρο που οδήγησε στην καταγγελία δεν συνιστά ενίσχυση μη συμβατή με την εσωτερική αγορά ή διότι η εν λόγω ενίσχυση κρίνεται δικαιολογημένη, έχει αναγνωριστεί στον καταγγέλλοντα το δικαίωμα να προσβάλει τη σχετική απόφαση δυνάμει του άρθρου 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ. Το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι η δυνατότητα άσκησης προσφυγής δικαιολογείται λόγω των διαδικαστικών δικαιωμάτων που θα είχε τρίτος αν είχε κινηθεί η επίσημη διαδικασία [20].

41. Ο διαδικαστικός κανονισμός, θεσπίζει, ως εκ τούτου, μια διαδικαστική οδό η οποία επιτρέπει στους τρίτους να συνεργαστούν, τουλάχιστον σε κάποιο βαθμό, με την Επιτροπή πριν από την κίνηση της επίσημης διαδικασίας σύμφωνα με το άρθρο 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ [21].

[17] Κανονισμός (ΕΚ) 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ (ΕΕ 1999, L 83, σ. 1) (στο εξής: κανονισμός 659/1999).

[18] Όπως προκύπτει από τα προπαρασκευαστικά έγγραφα του εν λόγω κανονισμού, δεν ήταν η Επιτροπή εκείνη η οποία αρχικώς πρότεινε τη χορήγηση του επίμαχου δικαιώματος [βλ. πρόταση κανονισμού (ΕΚ) του Συμβουλίου για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της Συνθήκης ΕΚ (COM/98/0073 τελικό) (ΕΕ 1998, C 116, σ. 13)]. Στην πραγματικότητα, η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή ήταν εκείνη η οποία, με έρεισμα την απόφαση Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, πρότεινε τη χορήγηση σε ορισμένα μέρη του δικαιώματος για υποβολή καταγγελίας. Βλ. γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με την «Πρόταση κανονισμού (ΕΚ) του Συμβουλίου για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της Συνθήκης ΕΚ» (ΕΕ 1998, C 284, σ. 10, σημείο 4.3.1.).

[19] Βλ. άρθρο 20, παράγραφος 2, του κανονισμού 659/1999, το οποίο παρείχε τη δυνατότητα σε «κάθε ενδιαφερόμεν[ο] [να] ενημερώσει την Επιτροπή για τεκμαιρόμενη παράνομη ενίσχυση και τεκμαιρόμενη καταχρηστική εφαρμογή ενίσχυσης».

[20] Βλ., ιδίως, αποφάσεις της 17ης Ιουλίου 2008, Αθηναϊκή Τεχνική κατά Επιτροπής (C-521/06 P, EU:C:2008:422, σκέψη 36 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία), και της 31ης Ιανουαρίου 2023, Επιτροπή κατά Braesch κ.λπ. (C-284/21 P, EU:C:2023:58, σκέψη 53 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

[21] Μολαταύτα, το διαδικαστικό καθεστώς τρίτων στη διαδικασία κρατικών ενισχύσεων εξακολουθεί να διαφέρει από το πιο φιλελεύθερο καθεστώς που αναγνωρίζεται στα εν λόγω μέρη στους τομείς της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας και του εμπορίου· βλ., συγκριτικά, κανονισμό (ΕΚ) 773/2004 της Επιτροπής, της 7ης Απριλίου 2004, σχετικά με τη διεξαγωγή από την Επιτροπή των διαδικασιών δυνάμει των άρθρων 81 και 82 της συνθήκης ΕΚ (ΕΕ 2004, L 123, σ. 18), άρθρο 5 και κανονισμό (ΕΕ) 2016/1036 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2016, για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ 2016, L 176, σ. 21, άρθρο 5). Στο ίδιο πνεύμα, όσον αφορά τη διαφορά με τις διαδικασίες έρευνας στο πλαίσιο της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας, βλ. Niejahr, M., Scharf, T., «Some Thoughts on the Jurisprudence of European Courts Concerning the Admissibility of Actions against State Aid Decisions», *EC State aid law – Le droit des aides d'État dans la CE: liber amicorum Francisco Santaolalla Gadea*, Kluwer, 2008, σ. 353–354.

42. Ωστόσο, ο διαδικαστικός κανονισμός δεν παρέχει διαδικαστικά δικαιώματα σε κανέναν τρίτο ο οποίος υποβάλλει πληροφορίες στην Επιτροπή σχετικά με εικαζόμενη κρατική ενίσχυση. Αντιθέτως, ο διαδικαστικός κανονισμός διακρίνει μεταξύ «ενδιαφερόμενων μερών» και (εκείνων που εγώ αποκαλώ) «λοιπών πληροφοριοδοτών».

43. Σύμφωνα με το άρθρο 12, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο του διαδικαστικού κανονισμού, η Επιτροπή *μπορεί*, αυτεπαγγέλτως, να εξετάσει πληροφορίες *που προέρχονται από οποιαδήποτε πηγή* σχετικά με εικαζόμενη παράνομη ενίσχυση. Αντιστρόφως, το δεύτερο εδάφιο της εν λόγω διάταξης προβλέπει ότι η Επιτροπή *εξετάζει* χωρίς καθυστέρηση κάθε καταγγελία που υποβλήθηκε από οποιονδήποτε «*ενδιαφερόμενο*» σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 2, του διαδικαστικού κανονισμού [22].

44. Το άρθρο 24, παράγραφος 2, του διαδικαστικού κανονισμού επιφυλάσσει το δικαίωμα καταγγελίας στα «ενδιαφερόμενα μέρη».

45. Συγκεκριμένα, το εν λόγω άρθρο προβλέπει ότι «κάθε ενδιαφερόμενο μέρος μπορεί να υποβάλει καταγγελία για να ενημερώσει την Επιτροπή για εικαζόμενη παράνομη ενίσχυση ή εικαζόμενη καταχρηστική εφαρμογή ενίσχυσης. Για τον σκοπό αυτό, το ενδιαφερόμενο μέρος συμπληρώνει δεόντως ένα έντυπο που έχει περιληφθεί σε εκτελεστική διάταξη [...] και παρέχει τις υποχρεωτικές πληροφορίες που ζητούνται σε αυτό» [23].

46. Συνεπώς, το άρθρο 24, παράγραφος 2, του διαδικαστικού κανονισμού ορίζει δύο πρακτικές απαιτήσεις για την υποβολή καταγγελίας στην Επιτροπή: i) την ανάγκη ο καταγγέλλων να έχει την ιδιότητα του «ενδιαφερόμενου μέρους» και ii) την ανάγκη συμπλήρωσης τυποποιημένου εντύπου παράλληλα με την παροχή ορισμένων πληροφοριών που να συνηγορούν «εκ πρώτης όψεως» στην ύπαρξη παράνομης ενίσχυσης ή καταχρηστικής εφαρμογής ενίσχυσης [24].

47. Ως εκ τούτου, ο χαρακτηρισμός αυτού του είδους πληροφοριοδότη ως «ενδιαφερόμενου μέρους» παρέχει σε αυτόν ορισμένα διαδικαστικά δικαιώματα που δεν απολαμβάνουν οι «λοιποί πληροφοριοδότες».

48. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή, αρνούμενη να αναγνωρίσει στον I. Abdelmouine την ιδιότητα του «ενδιαφερόμενου μέρους» κατά την έννοια του διαδικαστικού κανονισμού, του στέρησε επίσης τα διαδικαστικά δικαιώματα που προβλέπονται στον εν λόγω κανονισμό, μολονότι το γεγονός αυτό δεν απαλλάσσει την Επιτροπή από την υποχρέωσή της να ερευνήσει τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν σχετικά με την εικαζόμενη κρατική ενίσχυση.

Β. Ποιος θεωρείται ενδιαφερόμενο μέρος;

49. Η έννοια του «ενδιαφερόμενου μέρους» ορίζεται στο άρθρο 1, στοιχείο η΄, του διαδικαστικού κανονισμού.

[22] Είναι ενδιαφέρον ότι η αντίστοιχη διάταξη του κανονισμού 659/1999, άρθρο 10, παράγραφος 1, περιείχε πράγματι την εν λόγω διάκριση. Προέβλεπε ότι, «[ε]φόσον η Επιτροπή έχει στην κατοχή της πληροφορίες από τις οποίες απορρέει ότι υπήρξαν παράνομες ενισχύσεις, ανεξαρτήτως της πηγής τους, *εξετάζει* αμελλητί τις πληροφορίες αυτές» [η υπογράμμιση δική μου].

[23] Άρθρο 24, παράγραφος 2, του διαδικαστικού κανονισμού.

[24] Το τελευταίο στοιχείο επεκτείνεται περαιτέρω στο δεύτερο εδάφιο του άρθρου 24, παράγραφος 2, του διαδικαστικού κανονισμού.

50. Η εν λόγω διάταξη, η οποία διατηρεί τη διατύπωση του κανονισμού 659/1999, κωδικοποιεί τη νομολογία του Δικαστηρίου σχετικά με τον ορισμό του «ενδιαφερόμενου μέρους» κατά την έννοια του άρθρου 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ [25].

51. Επισημαίνεται ότι «ενδιαφερόμενο μέρος» είναι «κάθε κράτος μέλος και κάθε πρόσωπο, επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων των οποίων τα συμφέροντα μπορεί να θιγούν από τη χορήγηση μιας ενίσχυσης, και ιδίως ο δικαιούχος της ενίσχυσης, οι ανταγωνιστικές επιχειρήσεις και οι επαγγελματικές ενώσεις».

52. Το Δικαστήριο έχει αναγνωρίσει ότι, καίτοι ο εν λόγω ορισμός, αναμφιβόλως, περιλαμβάνει τις ανταγωνιστικές του δικαιούχου της ενίσχυσης επιχειρήσεις [26], εντούτοις, διατυπώνεται κατά τέτοιο τρόπο που ενδέχεται να αφορά «απροσδιόριστο σύνολο αποδεκτών» [27].

53. Το κριτήριο που περιορίζει αυτόν τον θεωρητικώς ανοιχτό κατάλογο προσώπων εντοπίζεται στο ζήτημα κατά πόσον «τα *συμφέροντα* [του προσώπου] μπορεί να *θιγούν* από τη χορήγηση μιας ενίσχυσης» [28].

54. Δεδομένου ότι η υπό κρίση υπόθεση αφορά ένα μέρος που δεν συνιστά ανταγωνιστή της επιχείρησης στην οποία εικάζεται ότι χορηγήθηκε ενίσχυση, ο προσδιορισμός της έννοιας των όρων «*συμφέροντα*» και «*θιγούν*» του άρθρου 1, στοιχείο η΄, του διαδικαστικού κανονισμού είναι κρίσιμος προκειμένου να δοθεί απάντηση στο ερώτημα αν ο I. Abdelmouine έχει την ιδιότητα του «ενδιαφερόμενου μέρους».

1. Το ζήτημα του συμφέροντος

55. Ποια συμφέροντα μπορούν να καταστήσουν ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο «ενδιαφερόμενο μέρος»; Ο διαδικαστικός κανονισμός σιωπά ως προς το σημείο αυτό.

56. Το Γενικό Δικαστήριο, σε μια σειρά αποφάσεων, έκρινε ότι σε πρόσωπο που έχει «καθαρώς γενικό ή έμμεσο συμφέρον» όσον αφορά συγκεκριμένο μέτρο ενίσχυσης *δεν μπορεί* να αναγνωριστεί η ιδιότητα του «ενδιαφερόμενου μέρους [29]». Η εν λόγω νομολογία δεν διευκρινίζει τι νοείται ως «καθαρώς γενικό» συμφέρον. Ωστόσο, αυτή φαίνεται να εμπνέεται από τη νομολογία σχετικά με το άμεσο και ατομικό συμφέρον κατά την έννοια του άρθρου 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ [30]. Η εν λόγω προσέγγιση είναι, κατά τη γνώμη μου, εσφαλμένη.

[25] Βλ. απόφαση της 31ης Ιανουαρίου 2023, Επιτροπή κατά Braesch κ.λπ. (C-284/21 P, EU:C:2023:58, σκέψη 58 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία) (με την οποία το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι «ο ορισμός της έννοιας του “ενδιαφερομένου”, όπως προκύπτει από τη νομολογία του Δικαστηρίου, κωδικοποιήθηκε από τον νομοθέτη της Ένωσης στο άρθρο 1, στοιχείο η΄, του [διαδικαστικού κανονισμού]»).

[26] Πρβλ. αποφάσεις της 14ης Νοεμβρίου 1984, Intermills κατά Επιτροπής (323/82, EU:C:1984:345, σκέψη 16), και της 24ης Μαΐου 2011, Επιτροπή κατά Kronoply και Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341, σκέψη 63).

[27] Βλ. απόφαση της 31ης Ιανουαρίου 2023, Επιτροπή κατά Braesch κ.λπ. (C-284/21 P, EU:C:2023:58, σκέψη 59 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Πρβλ., επίσης, απόφαση της 14ης Νοεμβρίου 1984, Intermills κατά Επιτροπής (323/82, EU:C:1984:345, σκέψη 16).

[28] Άρθρο 1, στοιχείο η΄, του διαδικαστικού κανονισμού. Η υπογράμμιση δική μου.

[29] Βλ. αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση (σκέψη 33), αποφάσεις της 19ης Δεκεμβρίου 2019, BPC Lux 2 κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-812/14 RENV, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2019:885, σκέψη 60), και της 7ης Ιουνίου 2023, UNSA Énergie κατά Επιτροπής (T-322/22, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2023:307, σκέψη 20), καθώς και διάταξη της 25ης Ιουνίου 2003, Pérez Escolar κατά Επιτροπής (T-41/01, EU:T:2003:175, σκέψη 36).

[30] Συνεπώς, η εν λόγω νομολογιακή τάση ερείδεται τελικώς στην ερμηνεία ενός εντελώς διαφορετικού (νομικού) κριτηρίου. Βλ. ιδίως, συναφώς, απόφαση της 19ης Δεκεμβρίου 2019, BPC Lux 2 κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-812/14 RENV, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2019:885, σκέψη 60) {η οποία βασίζεται στη διάταξη της 25ης Ιουνίου 2003, Pérez Escolar κατά Επιτροπής (T-41/01, EU:T:2003:175, σκέψη 36), η οποία, με τη σειρά της, βασίζεται στην απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 1998, Waterleiding Maatschappij κατά Επιτροπής (T-188/95, EU:T:1998:217, σκέψη 37), στην οποία το Γενικό Δικαστήριο διευκρινίζει ότι «λόγω του κανονιστικού της χαρακτήρα, η προσβαλλόμενη απόφαση με την οποία εγκρίνεται μόνον η εφαρμογή φορολογικών διατάξεων γενικής ισχύος, δεν μπορεί να αφορά ατομικά την προσφεύγουσα [δεδομένου ότι] τέτοιου είδους απόφαση έχει εφαρμογή σε αντικειμενικά καθοριζόμενες καταστάσεις και έχει έννομα αποτελέσματα έναντι κατηγορίας προσώπων τα οποία αναφέρονται γενικά και αφηρημένα»}.

57. Η έννοια του «συμφέροντος», καθόσον συνδέεται με την ιδιότητα του «ενδιαφερόμενου μέρους» στη διαδικασία κρατικών ενισχύσεων, διαφέρει από την ικανότητα του εν λόγω μέρους να προσβάλει απόφαση της Επιτροπής, ικανότητα την οποία αποκτά στο πλαίσιο της επίσημης διαδικασίας έρευνας που προβλέπεται στο άρθρο 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ. Το «ενδιαφερόμενο μέρος», για να μπορέσει να αμφισβητήσει την εν λόγω απόφαση, πρέπει να αποδείξει ότι αυτή το αφορά άμεσα και ατομικά –δεδομένου ότι η επίμαχη ιδιότητα δεν προκύπτει άμεσα από την ιδιότητά του ως «ενδιαφερόμενου μέρους» σύμφωνα με τον διαδικαστικό κανονισμό[31].

58. Το άμεσο και ατομικό συμφέρον προσώπου τεκμαίρεται μόνο εάν το ενδιαφερόμενο μέρος επιδιώκει να αμφισβητήσει την απόφαση περί μη κίνησης επίσημης διαδικασίας (βλ. σημείο 40 των παρουσών προτάσεων).

59. Εντούτοις, στο πλαίσιο μιας σειράς άλλων αποφάσεων, το Γενικό Δικαστήριο δεν θέτει ως προϋπόθεση την ύπαρξη συγκεκριμένου, *προσωπικού* χαρακτήρα συμφέροντος, σε αντιδιαστολή με *γενικού* χαρακτήρα συμφέρον, για την αναγνώριση της ιδιότητας του «ενδιαφερόμενου μέρους»[32].

60. Φρονώ ότι η προσέγγιση αυτή είναι πιο συνεπής με τον σκοπό της ιδιότητας του «ενδιαφερόμενου μέρους» στη διαδικασία κρατικών ενισχύσεων.

61. Η διαδικασία καταγγελίας συνιστά, όπως προβλέπει ο ίδιος ο διαδικαστικός κανονισμός, «ουσιώδη πηγή πληροφοριών για τον εντοπισμό παραβιάσεων των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων της Ένωσης[33]».

62. Από την άποψη αυτή, δεν θα πρέπει να έχει σημασία τι είδους υποκειμενικό συμφέρον οδήγησε τον καταγγέλλοντα να απευθυνθεί στην Επιτροπή επικαλούμενος την ύπαρξη παράνομης ενίσχυσης[34].

63. Οι πληροφορίες που λαμβάνει η Επιτροπή από τα ενδιαφερόμενα μέρη παρέχουν σε αυτήν τη δυνατότητα να αποκαλύψει και να διερευνήσει κατά πόσον ένα μέτρο ενίσχυσης έχει επιβλαβείς συνέπειες στην εσωτερική αγορά. Ως εκ τούτου, ακόμη και όταν τα συμφέροντα του καταγγέλλοντος δεν ευθυγραμμίζονται με τα συμφέροντα, για παράδειγμα, του δικαιούχου της ενίσχυσης, ή ακόμη και όταν ουδόλως συνιστούν οικονομικά συμφέροντα, το κρίσιμο κριτήριο για την απαγόρευση χορήγησης *οποιασδήποτε* ενίσχυσης που δεν συμμορφώνεται με τους όρους ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά είναι το δημόσιο συμφέρον, το οποίο είναι κοινό για όλα τα υποκείμενα του δικαίου της Ένωσης και του οποίου η εποπτεία έχει ανατεθεί στην Επιτροπή.

[31] Βλ. απόφαση της 31ης Ιανουαρίου 2023, Επιτροπή κατά Braesch κ.λπ. (C-284/21 P, EU:C:2023:58, σκέψη 54 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

[32] Βλ. απόφαση της 15ης Σεπτεμβρίου 2021,CAPA κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-777/19, EU:T:2021:588, σκέψη 89) (όπου διευκρινίζεται ότι «δεν μπορεί, κατ' αρχήν, να αποκλειστεί το ενδεχόμενο μια ενίσχυση να επηρεάζει με συγκεκριμένο τρόπο τα συμφέροντα τρίτων λόγω της επίδρασης που προξενεί η επιδοτούμενη εγκατάσταση στο περιβάλλον της και, ιδίως, στις άλλες δραστηριότητες που ασκούνται πλησίον αυτής»), επικυρωθείσα κατ' αναίρεση με τη διάταξη της 14ης Δεκεμβρίου 2023, CAPA κ.λπ. κατά Επιτροπής (C-742/21 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2023:1000, σκέψη 83).

[33] Διαδικαστικός κανονισμός, αιτιολογική σκέψη 32.

[34] Πρβλ. απόφαση της 31ης Ιανουαρίου 2023, Επιτροπή κατά Braesch κ.λπ., (C-284/21 P, EU:C:2023:58, σκέψη 60), στην οποία το Δικαστήριο τόνισε ότι απαιτείται η επιχείρηση να «υποστηρίζει ότι τα συμφέροντά της ενδέχεται να θιγούν από τη χορήγηση της ενίσχυσης» χωρίς, ωστόσο, να επιβάλλει εκτίμηση από μέρους της Επιτροπής ή του Γενικού Δικαστηρίου σχετικά με την ύπαρξη σύνδεσης του εν λόγω συμφέροντος με το καταγγέλλον μέρος.

64. Η εν λόγω ανοικτή προσέγγιση ως προς το περιεχόμενο της έννοιας «συμφέροντα» σύμφωνα με τον διαδικαστικό κανονισμό αντικατοπτρίζεται, ιδίως, στην απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση Ja zum Nürburgring κατά Επιτροπής [35].

65. Στην εν λόγω απόφαση, το Δικαστήριο διευκρίνισε ότι το συμφέρον «ένωση[ς] που προασπίζει τα συμφέροντα ολόκληρου του γερμανικού μηχανοκίνητου αθλητισμού σε σχέση με την πίστα αγώνων του Nürburgring [...] [της οποίας κύριος σκοπός είναι] η διασφάλιση της εκμετάλλευσης της εν λόγω πίστας υπό οικονομικούς όρους προσανατολισμένους προς το γενικό συμφέρον, ώστε να εξασφαλίζεται η πρόσβαση στην εν λόγω πίστα αγώνων και στους ερασιτέχνες αθλητές» [36], αρκεί ώστε να πληρούται το κριτήριο του «συμφέροντος».

66. Επομένως, δεν υπάρχει λόγος να θεωρηθεί ότι το συμφέρον διατήρησης ορισμένης οργανωτικής ή λειτουργικής δομής σε σχέση με τις αθλητικές οργανώσεις ή ακόμη και το ευρύτερο συμφέρον της διασφάλισης της δικαιοσύνης σε συγκεκριμένο άθλημα, δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη ως συμφέρον επαρκές προκειμένου ένα πρόσωπο να χαρακτηριστεί ως «ενδιαφερόμενο μέρος», κατά την έννοια του διαδικαστικού κανονισμού.

67. Ως εκ τούτου, το ζήτημα ποια συμφέροντα μπορούν να θιγούν είναι πολύ απλό: *κάθε* συμφέρον μπορεί να προστατεύεται με την υποβολή καταγγελίας κατά της χορήγησης ενισχύσεων που ενδέχεται να έχουν επιπτώσεις στους όρους ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά.

68. Ωστόσο, δεδομένου ότι η ιδιότητα του «ενδιαφερόμενου μέρους» παρέχει ορισμένα δικαιώματα στο οικείο πρόσωπο και λαμβανομένου υπόψη ότι ο σκοπός του διαδικαστικού κανονισμού δεν ήταν η χορήγηση των σχετικών δικαιωμάτων σε όλους αλλά, αντιθέτως, σε συγκεκριμένη κατηγορία προσώπων, ο κύκλος των προσώπων που μπορούν να επικαλεστούν την εν λόγω ιδιότητα πρέπει κατ' ανάγκην να είναι περιορισμένος.

69. Στη συνέχεια θα εξηγήσω ότι το πραγματικό κριτήριο δεν είναι το είδος του οικείου συμφέροντος αλλά η απαίτηση το εν λόγω συμφέρον να θίγεται. Με άλλα λόγια, το ζήτημα είναι κατά πόσον μπορεί να αποδειχθεί η ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ των επιπτώσεων στα συμφέροντα του φυσικού ή νομικού προσώπου και του επίμαχου μέτρου ενίσχυσης.

2. Το ζήτημα του θιγόμενου συμφέροντος

70. Το άρθρο 1, στοιχείο η', του διαδικαστικού κανονισμού εξαρτά την αναγνώριση της ιδιότητας του «ενδιαφερόμενου μέρους» από την προϋπόθεση ότι τα συμφέροντα του εν λόγω μέρους θίγονται *από* τη χορήγηση της ενίσχυσης.

71. Συνήθως η νομολογία ερμηνεύει την απαίτηση αυτή υπό την έννοια ότι το εν λόγω μέτρο ενίσχυσης πρέπει να επισύρει τον κίνδυνο «πραγματικής» ή «συγκεκριμένης» επίπτωσης στην κατάσταση του εν λόγω φυσικού ή νομικού προσώπου ή των προσώπων που εκπροσωπεί [37].

[35] Απόφαση της 2ας Σεπτεμβρίου 2021, Ja zum Nürburgring κατά Επιτροπής (C-647/19 P, στο εξής: απόφαση Ja zum Nürburgring κατά Επιτροπής, EU:C:2021:666). Ωστόσο, βλ., επίσης, απόφαση της 9ης Ιουλίου 2009, 3F κατά Επιτροπής (C-319/07 P, EU:C:2009:435, σκέψεις 65 και 104) (σχετικά με τα συμφέροντα της γενικής συνομοσπονδίας των εργαζομένων Δανίας και των μελών της όσον αφορά τα φορολογικά μέτρα που συνδέονται με την απασχόληση ναυτικών από τρίτες χώρες).

[36] Απόφαση Ja zum Nürburgring κατά Επιτροπής (σκέψη 66).

[37] Βλ., ιδίως, αποφάσεις της 9ης Ιουλίου 2009, 3F κατά Επιτροπής (C-319/07 P, EU:C:2009:435, σκέψη 33), της 24ης Μαΐου 2011, Επιτροπή κατά Kronoply και Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341, σκέψη 65), και της 27ης Οκτωβρίου 2011, Αυστρία κατά Scheucher-Fleisch κ.λπ. (C-47/10 P, EU:C:2011:698, σκέψη 132).

72. Κατά τη γνώμη μου, οι εν λόγω διατυπώσεις είναι απλώς συνώνυμες της απαίτησης περί αιτιώδους συνάφειας μεταξύ του επίμαχου μέτρου ενίσχυσης και των προβαλλόμενων επιπτώσεων.

73. Η χρήση της λέξης «από» στο άρθρο 1, στοιχείο η′, του διαδικαστικού κανονισμού υποδηλώνει ότι η οντότητα που επιδιώκει να αποκτήσει την ιδιότητα του «ενδιαφερόμενου μέρους» πρέπει να αποδείξει ότι η προσβολή των επίμαχων συμφερόντων *προκύπτει πραγματικά* από το συγκεκριμένο μέτρο το οποίο αμφισβητεί [38].

74. Επιπλέον, δεδομένης της χρήσης της λέξης «μπορεί» στο κείμενο της εν λόγω διάταξης, η ιδιότητα του «ενδιαφερόμενου μέρους» εξαρτάται όχι μόνον από την πραγματική προσβολή των συμφερόντων του προσώπου, αλλά και από τις *δυνητικές* επιπτώσεις που ενδέχεται να έχει το επίμαχο μέτρο ενίσχυσης [39].

75. Στην πράξη, ωστόσο, ο καταλογισμός των δυνητικών επιπτώσεων σε ορισμένο μέτρο ενδέχεται να είναι δύσκολο να διαπιστωθεί μετά βεβαιότητος. Πολλά μέτρα (ορισμένα από τα οποία είναι κανονιστικής φύσεως) ή επιπτώσεις (που απορρέουν από μέτρα ή από πράξεις προηγούμενου ή επόμενου σταδίου) ενδέχεται να αποδειχθεί ότι έχουν αρνητικές συνέπειες για την εν λόγω οντότητα.

76. Υπό αυτές τις συνθήκες, προτείνω τη συμπλήρωση του εν λόγω θετικού καταλογισμού με την εκτίμηση *αρνητικού καταλογισμού*.

77. Τούτο σημαίνει ότι η Επιτροπή πρέπει να εκτιμήσει εάν το μέτρο που αποτελεί το αντικείμενο της καταγγελίας εξακολουθεί να αποτελεί την αιτία της φερόμενης προσβολής ακόμη και όταν εξαλείφονται οι επιπτώσεις που, στην πραγματικότητα, απορρέουν από άλλες πιθανές αιτίες [40].

78. Κατά τη γνώμη μου, η νομολογία αναγνωρίζει ήδη (σιωπηρώς) αυτού του είδους την προσέγγιση [41].

[38] Πρβλ. απόφαση της 31ης Ιανουαρίου 2023, Επιτροπή κατά Braesch κ.λπ. (C-284/21 P, EU:C:2023:58, σκέψεις 60 και 80 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Η πρώτη, ιδίως, από τις δύο αυτές σκέψεις επιβεβαιώνει ότι το κριτήριο που η νομολογία επιδιώκει να υποδηλώσει σε σχέση με τις «συγκεκριμένες» ή «πραγματικές» επιπτώσεις της ενίσχυσης είναι εκείνο του θετικού καταλογισμού (βλ. σημείο 71 των παρουσών προτάσεων).

[39] Πρβλ. απόφαση της 7ης Απριλίου 2022, Solar Ileias Bompaina κατά Επιτροπής (C-429/20 P, EU:C:2022:282, σκέψη 35) (στην οποία διευκρινίζεται ότι «καίτοι η προσβολή των συμφερόντων της επιχείρησης μπορεί να είναι απλώς δυνητική, ο κίνδυνος συγκεκριμένων επιπτώσεων επί των συμφερόντων αυτών πρέπει να μπορεί να αποδειχθεί επαρκώς κατά νόμον»). Βλ., επίσης, διατάξεις της 10ης Μαΐου 2023, ΜΚΒ κατά Επιτροπής (C-665/21 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2023:408, σκέψη 48), και της 14ης Δεκεμβρίου 2023, CAPA κ.λπ. κατά Επιτροπής (C-742/21 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2023:1000, σκέψη 73).

[40] Είναι αυτονόητο ότι η ανωτέρω εκτίμηση δεν θίγει τη γενική υποχρέωση της Επιτροπής να εξετάζει λεπτομερώς τις πληροφορίες που παρέχει σε αυτή «ενδιαφερόμενο μέρος» που υποβάλλει καταγγελία (πρβλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 22ας Σεπτεμβρίου 2020, Αυστρία κατά Επιτροπής, C-594/18 P, EU:C:2020:742, σκέψη 85 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία), προκειμένου να αποτρέπονται τυχόν μεθοδεύσεις των κρατών μελών οι οποίες ενδέχεται να έχουν ως σκοπό να διαρρήξουν τεχνητώς την αιτιώδη συνάφεια μεταξύ του επίμαχου μέτρου ενίσχυσης και των επιπτώσεων αυτού επί ορισμένων «ενδιαφερόμενων μερών» [βλ., κατ' αναλογίαν, αποφάσεις της 27ης Οκτωβρίου 2016, D'Oultremont κ.λπ.(C-290/15, EU:C:2016:816, σκέψη 48), και της 25ης Ιουνίου 2020, A κ.λπ. (Ανεμογεννήτριες σε Aalter and Nevele) (C-24/19, EU:C:2020:503, σκέψη 70 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία) (στην οποία διευκρινίζεται ότι η αρχή της αποτελεσματικότητας απαιτεί να αξιολογούνται οι ενέργειες των κρατών μελών ώστε να αποτρέπονται πιθανές μεθοδεύσεις που αποσκοπούν στον κατακερματισμό των μέτρων για την καταστρατήγηση των υποχρεώσεων που προβλέπει το δίκαιο της Ένωσης)].

[41] Πρβλ. απόφαση της 31ης Ιανουαρίου 2023, Επιτροπή κατά Braesch κ.λπ. (C-284/21 P, EU:C:2023:58, σκέψη 81) (στην οποία τα «μέτρα συνδεόμενα μεν στην πράξη αλλά νομικώς διακριτά» κρίθηκαν ως άνευ σημασίας για την εκτίμηση της ιδιότητας του «ενδιαφερόμενου μέρους»), και διάταξη της 14ης Δεκεμβρίου 2023, CAPA κ.λπ. κατά Επιτροπής (C-742/21 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2023:1000, σκέψη 97). Βλ. επίσης, κατ' αναλογίαν, απόφαση της 16ης Μαΐου 1991, Extramet Industrie κατά Συμβουλίου (C-358/89, EU:C:1991:214, σκέψεις 16 έως 19) (όπου, στο πλαίσιο ανάλυσης του αιτιώδους συνδέσμου όσον αφορά τον προσδιορισμό ζημίας προκληθείσας από εισαγωγές που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ, απαιτείται να μην λαμβάνεται υπόψη η ζημία που αποδίδεται σε άλλους παράγοντες).

79. Για παράδειγμα, το Δικαστήριο, με την απόφασή του Solar Ileias Bompaina κατά Επιτροπής, έκρινε ότι ένας παραγωγός ΑΠΕ ο οποίος, όπως αναγνωρίστηκε, είχε θιγεί από μέτρο που αποσκοπούσε στη μείωση των τιμών αποζημίωσης για τους εν λόγω παραγωγούς [42], δεν μπορούσε να συσχετίσει επαρκώς τις εν λόγω επιπτώσεις με τις εικαζόμενες υπέρ των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας ενισχύσεις, καθώς η εν λόγω μείωση δεν είχε αντίκτυπο στους προμηθευτές και, ως εκ τούτου, αυτοί δεν επωφελήθηκαν από ευνοϊκότερη ανταγωνιστική θέση [43].

80. Ομοίως, το Δικαστήριο, με πρόσφατη διάταξή του στην υπόθεση CAPA κ.λπ. κατά Επιτροπής, κλήθηκε να απαντήσει σε αξιώσεις συνεταιρισμού αλιέων ο οποίος υποστήριζε ότι η ενίσχυση (λειτουργίας) σε υπεράκτια αιολικά πάρκα είχε ως αποτέλεσμα τη ζημία επί των αλιευτικών δραστηριοτήτων των μελών του. Το Δικαστήριο έκρινε, ακολουθώντας την εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου, ότι οι φερόμενες επιπτώσεις (εφόσον υπήρχαν) στις αλιευτικές δραστηριότητες του αναιρεσείοντος συνεταιρισμού [44] δεν οφείλονταν στην επίμαχη ενίσχυση, αλλά ήταν απόρροια των αποφάσεων των γαλλικών αρχών να ρυθμίσουν τις ναυτικές και αλιευτικές δραστηριότητες πλησίον των εν λόγω αιολικών πάρκων [45].

81. Συνεπώς, φρονώ ότι το δικαίωμα υποβολής καταγγελίας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 24, παράγραφος 2, του διαδικαστικού κανονισμού, καθώς και τα απορρέοντα διαδικαστικά δικαιώματα, τελούν υπό την απαίτηση να αποδείξει το πρόσωπο που προτίθεται να υποβάλει καταγγελία ότι οι προβαλλόμενες (δυσμενείς) επιπτώσεις είναι απόρροια του επίμαχου μέτρου ενίσχυσης.

82. Σε περίπτωση μη απόδειξης των ανωτέρω από το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το εν λόγω μέρος δεν μπορεί να επικαλεστεί ούτε τη διαδικασία και τα δικαιώματα που προβλέπονται από και συνδέονται με την ιδιότητα του «ενδιαφερόμενου μέρους», κατά την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο η′ του διαδικαστικού κανονισμού.

Γ. Η ιδιότητα του αναιρεσείοντος

83. Όταν έχει ασκηθεί αναίρεση, η αρμοδιότητα του Δικαστηρίου περιορίζεται στον έλεγχο της νομικής λύσης που δόθηκε κατόπιν της εξέτασης των λόγων που προβλήθηκαν πρωτοδίκως [46].

84. Στην προκειμένη περίπτωση, η αιτίαση του I. Abdelmouine αφορά αποκλειστικώς το συμπέρασμα της Επιτροπής ότι ο ίδιος δεν είναι «ενδιαφερόμενο μέρος» κατά την έννοια του άρθρου 24, παράγραφος 4, του διαδικαστικού κανονισμού και, ως εκ τούτου, δεν δύναται να υποβάλει καταγγελία, βάσει του εν λόγω κανονισμού, σχετικά με την κρατική ενίσχυση που φέρεται να χορήγησε η Γαλλία στην Paris Saint-Germain FC [47].

[42] Βλ. απόφαση της 7ης Απριλίου 2022, Solar Ileias Bompaina κατά Επιτροπής (C-429/20 P, EU:C:2022:282, σκέψη 41).

[43] Απόφαση της 7ης Απριλίου 2022, Solar Ileias Bompaina κατά Επιτροπής (C-429/20 P, EU:C:2022:282, σκέψη 43).

[44] Βλ. διάταξη της 14ης Δεκεμβρίου 2023, CAPA κ.λπ. κατά Επιτροπής (C-742/21 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2023:1000, σκέψεις 40 και 79).

[45] Βλ. διάταξη της 14ης Δεκεμβρίου 2023, CAPA κ. κατά Επιτροπής (C-742/21 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2023:1000, σκέψεις 79 και 94).

[46] Βλ., μεταξύ πολλών, απόφαση της 4ης Μαρτίου 2021, Επιτροπή κατά Fútbol Club Barcelona (C-362/19 P, EU:C:2021:169, σκέψη 47 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

[47] Ο I. Abdelmouine δεν προβάλλει το επιχείρημα ότι η ιδιότητά του ως καταγγέλλοντος απορρέει από το άρθρο 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ.

85. Υπέπεσε σε πλάνη η Επιτροπή κατά την εν λόγω εκτίμηση; Η σύντομη απάντηση που πρέπει να δοθεί σε αυτό το ερώτημα είναι αρνητική. Συνεπώς, φρονώ ότι δεν θα πρέπει να αναιρεθεί η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου.

86. Εκτιμώ, ωστόσο, ότι η επιχειρηματολογία στην οποία βασίζεται η εν λόγω απόφαση θα πρέπει να αντικατασταθεί, εν μέρει, ως προς το εφαρμοστέο νομικό κριτήριο προκειμένου να διευκρινιστεί ότι η νομολογία είναι ανοιχτή σε κάθε είδους συμφέρον και ότι ο μόνος περιορισμός που υφίσταται είναι η απαίτηση αιτιώδους συνάφειας μεταξύ των επιπτώσεων επί των συμφερόντων του φυσικού ή νομικού προσώπου και του επίμαχου μέτρου ενίσχυσης.

87. Το Γενικό Δικαστήριο, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, απέρριψε τα τέσσερα στοιχεία βάσει των οποίων ο I. Abdelmouine προσπάθησε να αποδείξει ότι το επίμαχο φερόμενο μέτρο ενίσχυσης θίγει τα συμφέροντά του[48].

88. Τα εν λόγω στοιχεία, όπως προβλήθηκαν, ήταν: i) το άμεσο περιουσιακό συμφέρον σε σχέση με την οικονομική κατάσταση της FC Barcelona, το οποίο θα μπορούσε να οδηγήσει σε οικονομική ευθύνη του ίδιου και των λοιπών «socios» σε περίπτωση χρεοκοπίας του συγκεκριμένου συλλόγου[49]· ii) το συμφέρον με βάση τις αξίες του ποδοσφαίρου και την υπεράσπιση του αθλητισμού ως κοινού αγαθού[50]· iii) η συνέπεια της στρέβλωσης του ανταγωνισμού στον τρόπο οργάνωσης της FC Barcelona, το ηθικό δικαίωμα που έχει ως «socio» και η δημιουργία νομικής και οικονομικής αβεβαιότητας για τον ίδιο και τους λοιπούς «socios», η οποία αντικατοπτρίζεται στον περιορισμό της ελευθερίας του συνεταιρίζεσθαι[51]· και iv) το συμφέρον στη διατήρηση των δικαιωμάτων των «socios», τα οποία απειλούνται σε περίπτωση αλλαγής της δομής ή του καθεστώτος της FC Barcelona σε κεφαλαιουχική εταιρία[52].

89. Το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε, χωριστά, το επιχείρημα ότι τα συμφέροντα του I. Abdelmouine δεν μπορούσαν να εξομοιωθούν με τα συμφέροντα ενός μετόχου, με την αιτιολογία ότι το σχετικό τμήμα της επίμαχης απόφασης είχε επικουρικό χαρακτήρα που δεν μπορούσε να ανατρέψει την κύρια διαπίστωση ότι ο I. Abdelmouine δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις προκειμένου να του αναγνωρισθεί η ιδιότητα του «ενδιαφερόμενου μέρους»[53].

90. Αντιλαμβάνομαι ότι, μολονότι ο I. Abdelmouine δεν αναφέρεται συγκεκριμένα στις σχετικές σκέψεις της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης[54], εντούτοις, αμφισβητεί το συμπέρασμα του Γενικού Δικαστηρίου ως προς όλα τα παραπάνω σημεία.

91. Ωστόσο, αντίθετα με όσα υποστηρίζει στην πραγματικότητα ο I. Abdelmouine, το Γενικό Δικαστήριο, στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, δεν απέκλεισε το ενδεχόμενο οI. Abdelmouine, υπό την ιδιότητά του ως «socio», να μπορεί να επικαλεστεί τα συμφέροντα που του αναγνωρίζονται από το καταστατικό της FC Barcelona, ή οποιοδήποτε άλλο υποκειμενικό συμφέρον[55].

[48] Αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση (σκέψη 28).

[49] Αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση (σκέψη 29).

[50] Αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση (σκέψη 32).

[51] Αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση (σκέψη 35).

[52] Αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση (σκέψη 39).

[53] Αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση (σκέψεις 50 και 51).

[54] Ως εκ τούτου, ο τρίτος και ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως είναι, αναμφιβόλως, απαράδεκτοι, λόγω μη συμμόρφωσης με τις προϋποθέσεις του άρθρου 169, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, το οποίο προβλέπει ότι η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να παραθέτει επακριβώς τα επικρινόμενα σημεία της απόφασης της οποίας ζητείται η αναίρεση, εν προκειμένω, από τον I. Abdelmouine· βλ., μεταξύ πολλών, απόφαση της 4ης Ιουλίου 2000, Bergaderm και Goupil κατά Επιτροπής (C-352/98 P, EU:C:2000:361, σκέψη 34).

[55] Βλ., για παράδειγμα, αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση (σκέψη 43).

92. Όπως εξήγησα, οποιοδήποτε συμφέρον, προσωπικό ή γενικό, μπορεί να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της έννοιας του «ενδιαφερόμενου μέρους», εφόσον το εν λόγω συμφέρον ενδέχεται να θιγεί από τη χορήγηση της ενίσχυσης. Τούτο περιλαμβάνει το τεκμαιρόμενο συμφέρον του κ. Abdelmouine, ως «socio», στις μεταγραφικές πολιτικές της FC Barcelona όσο και το γενικότερο συμφέρον του στους ίσους όρους ανταγωνισμού στο ποδόσφαιρο.

93. Το ερώτημα είναι αν ο I. Abdelmouine κατόρθωσε να αποδείξει, βάσει των αποδεικτικών στοιχείων που προσκομίστηκαν στο Γενικό Δικαστήριο, ότι τα εν λόγω συμφέροντα μπορούσαν να θιγούν από τη χορήγηση της επίμαχης (εικαζόμενης) ενίσχυσης.

94. Το Γενικό Δικαστήριο απάντησε αρνητικά στο ανωτέρω ερώτημα. Στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, απέρριψε τους ισχυρισμούς του I. Abdelmouine είτε ως απαράδεκτους είτε ως αβάσιμους με το σκεπτικό ότι: i) δεν κατόρθωσε να αποδείξει ότι τα σχετικά άρθρα του καταστατικού της FC Barcelona του παρείχαν τα δικαιώματα που υποστήριξε ότι θίγονταν από τη χορήγηση της ενίσχυσης[56]· ii) δεν κατόρθωσε να συνδέσει την προβαλλόμενη προσβολή των συμφερόντων του με τη χορήγηση της ενίσχυσης[57]· και iii) ότι οι εξηγήσεις του δεν ήταν αρκούντως σαφείς ως προς τον τρόπο με τον οποίο θίγονταν τα προβαλλόμενα συμφέροντά του[58].

95. Ο I. Abdelmouine δεν προέβαλε παραμόρφωση των αποδεικτικών στοιχείων σε σχέση με τα εν λόγω σημεία και, ως εκ τούτου, το Δικαστήριο δεν είναι δυνατόν να ελέγξει το συμπέρασμα αυτό.

96. Υπό το πρίσμα των προεκτεθέντων, είναι άνευ σημασίας το κατά πόσον η θέση του I. Abdelmouine μπορεί ή όχι να εξομοιωθεί με τη θέση ενός μετόχου κεφαλαιουχικής εταιρίας: ακόμη και αν οι επικρίσεις του κατά της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης γίνονταν δεκτές ως προς το σημείο αυτό, εντούτοις, δεν μπορούν να έχουν ως συνέπεια να του αναγνωριστεί η ιδιότητα του «ενδιαφερόμενου μέρους» κατά την έννοια του διαδικαστικού κανονισμού[59].

97. Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε σφάλμα καθόσον κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο I. Abdelmouine δεν συνιστά «ενδιαφερόμενο μέρος» κατά την έννοια του άρθρου 24, παράγραφος 2, του διαδικαστικού κανονισμού.

98. Συνεπώς, προτείνω στο Δικαστήριο να απορρίψει τον τρίτο και τον τέταρτο λόγο αναιρέσεως που προέβαλε ο I. Abdelmouine ως αβάσιμους, να επικυρώσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και να υποκαταστήσει εν μέρει την αιτιολογία του Γενικού Δικαστηρίου.

V. Πρόταση

99. Κατόπιν των ανωτέρω, προτείνω στο Δικαστήριο να απορρίψει τον τρίτο και τον τέταρτο λόγο αναιρέσεως ως αβάσιμους.

[56] Πρβλ. αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση (σκέψεις 29 έως 31).

[57] Πρβλ αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση (σκέψεις 32 έως 34 και 39 έως 46).

[58] Πρβλ αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση (σκέψεις 35 και 37).

[59] Πρβλ., μεταξύ πολλών, απόφαση της 24ης Ιουνίου 1986, AKZO Chemie και AKZO Chemie UK κατά Επιτροπής (53/85, EU:C:1986:256, σκέψη 21).